

Legalne pozyskanie drewna

Z czego wynika rozmiar dopuszczalnej wycinki we własnym lesie i w jaki sposób jest ona regulowana przez prawo?

W przepisach ustawy o lasach przyjęto, że pozyskanie drewna w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa odbywa się na podstawie dokumentacji określającej zadania gospodarki leśnej. Takie dokumenty to uproszczony plan urządzenia lasu (w lasach o powierzchni powyżej 10 ha) lub decyzja starosty, wydana na podstawie inwentaryzacji stanu lasu (inwentaryzację wykonuje się dla lasów o powierzchni do 10 ha włącznie).

Już na etapie opracowania ww. dokumentów przedmiotem szczególnego zainteresowania każdego właściciela lasu powinien być dopuszczalny rozmiar pozyskania drewna. Ta wielkość wynika z oceny możliwości produkcyjnych danego lasu (art. 13 ust. 1 pkt 5a ustawy). Jeśli wówczas tego należy nie dopilnowaliśmy (np. składając swoje uwagi podczas publicznego wyłożenia planu urządzenia lub inwentaryzacji), pozostaje nam tylko wnioskowanie do starosty o wydanie decyzji umożliwiającej pozyskanie drewna niezgodnie z obowiązującymi dokumentami gospodarki

Terenowe służby nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niepaństwowych starają się uregulować niektóre z występujących problemów, m.in. poprzez wdrożenie pewnych procedur. Należą do nich:

1) Stosowanie pisemnych zgłoszeń zamiaru pozyskania drewna w swoim lesie, listownie lub osobiście. W zgłoszeniach tych wymaga się podania informacji dotyczących:

- danych właściciela, współwłaścicieli, użytkownika, posiadacza samoistnego, dzierżawcy zgodnie z obowiązującą ewidencją gruntów, w tym adres, telefon kontaktowy, numer dowodu osobistego,

- działek, w obrębie których będzie prowadzone pozyskanie drewna (ich numery, powierzchnia oraz położenie w obrębie wsi i gminie),
- przewidzianych do pozyskania gatunków drzew oraz ilości sztuk.

2) Pobieranie oświadczeń o zgodzie współwłaścicieli na pozyskanie drewna.

3) Określanie orientacyjnych terminów cechowania i potwierdzania legalności pozyskania drewna, mieszczących się w granicach 7 dni od daty powiadomienia w przypadku spraw bez jakichkolwiek komplikacji, a do 2 miesięcy przy sprawach trudnych (w tym konflikty na tle współwłasności lasu).

Jak widać trudno tu dopatrzeć się pewnych reguł.

leśnej. Zaznaczmy, że jest to możliwe wyłącznie w przypadkach losowych (art. 23 ust. 4 ustawy).

Przestrzeganiu przepisów dotyczących pozyskania drewna w lasach niepaństwowych służy nałożony na starostów obowiązek cechowania drewna oraz wystawiania właścicielowi lasu dokumentu stwierdzającego legalność jego pozyskania (art. 14 a ust. 3 ustawy). Pojęcie „legalność” nie oznacza w tym wypadku wyłącznie tego, że drewno zostało ścięte we własnym lesie, a nie np. skradzione. Powinniśmy je rozumieć również jako zgodność sposobu przeprowadzenia zabiegu oraz zgodność pobranej ilości drewna z dokumentami gospodarki leśnej lub wydanymi w tym zakresie decyzjami starosty.

Cechowania drewna w lasach niepaństwowych dokonuje się w miejscu jego pozyskania („przy pniu”), niezwłocznie (nie jest to równoznaczne z określeniem „natychmiast”) po zawiadomieniu przez właściciela lasu o pozyskaniu drewna.

Właściciele lasów niestosujący się do ustalonych wymogów pozyskania drewna mogą odczuć dotkliwość sankcji wprowadzonych przepisami art. 158 Kodeksu Wykroczeń, które stanowią, że:

§ 1. Właściciel lub posiadacz lasu, który dokonuje wyrębu drzewa w należącem do niego lesie albo w inny sposób pozyskuje z tego lasu drewno niezgodnie z planem urządzenia lasu, uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją określającą zadania z zakresu gospodarki leśnej albo bez wymaganego pozwolenia, **podlega karze grzywny**.

§ 2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w § 1 orzeka się **przepadek pozyskanego drewna**.

W tej sytuacji warto skonsultować zamiar pozyskania drewna z pracownikami prowadzącymi sprawy nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niepaństwowych.

Stosowanie wspomnianych przepisów prawa przy pozyskaniu drewna zdaje się nieco przypominać pokonywanie labiryntu, stąd też warto zwrócić uwagę na znaczenie niektórych pojęć:

- **Właściciel lub posiadacz lasu:** musi być znanym organowi nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niepaństwowych, gdyż tylko jego dane odnotowywane są w dokumentach gospodarki leśnej.

Wniosek: zadbaj o aktualność danych dostępnych staroście, w przypadku współwłasności lasu należy wskazać osobę upoważnioną do reprezentowania współwłaścicieli lub wnieść zastrzeżenia dotyczące zasad czerpania korzyści z lasu;

- **Gospodarkę leśną prowadzi się zgodnie z dokumentami gospodarki leśnej:** oznacza

to, że każde działanie w ramach ustalonych zadań gospodarki leśnej (w tym w zakresie wyrębu drzew) nie wymaga jakiegokolwiek odrębnego zezwolenia. Kontakt z organem nadzoru nad gospodarką leśną konieczny jest przy stwierdzeniu niezgodności tych dokumentów ze stanem na gruncie. Powiadomienie o pozyskaniu drewna służy wyłącznie realizacji ustawowych obowiązków starosty, który wyposażony jest w narzędzia służące egzekwowaniu przestrzegania prawa (powiadomienie organów ścigania w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa).

Wniosek: staraj się dokładnie zapoznać z projektami opracowywanych dokumentów gospodarki leśnej oraz treścią otrzymanych decyzji. W razie wątpliwości masz możliwość wniesienia zastrzeżeń lub odwołania się od decyzji;

- **Brak dokumentów gospodarki leśnej w lasach niepaństwowych:** to niestety częsta sytuacja, ale uspokójmy – nie stanowi ona podstawy do ograniczenia prawa właściciela lasu do pozyskania drewna w granicach określonych jego możliwościami produkcyjnymi. Czynności w tym zakresie powinny rozpoczynać się od oględzin lasu, których wyniki mogą stanowić podstawę do wydania decyzji (zgody) dopuszczającej wyręb drzew. Taka decyzja będzie zawierać wskazanie rozmiaru wyrębu, sposobu jego realizacji oraz przygotowania do legalizacji pozyskanego drewna.

Wniosek: bądź aktywną stroną w czynnościach przygotowawczych do wszczęcia postępowania administracyjnego w pierwszej instancji (wydanie decyzji starosty), uczestnicz w oględzinach lasu, nie unikaj wnoszenia uwag do sporządzanych protokołów i notatek.

- **Prace w zakresie pozyskania drewna powinny być prowadzone w sposób bezpieczny i zorganizowany:** w szczególności dotyczy to wyrębu drzew w obrębie rozdrobionych i rozproszonych w terenie działek leśnych.

Wnioski: korzystaj z pomocy sąsiedzkiej, co poprawi bezpieczeństwo pracy oraz umożliwi uniknięcie konfliktu związanego z brakiem wyznaczenia w terenie granic działek. Staraj się dostosować termin pozyskania drewna do przyjętej organizacji pracy służb nadzoru (uzgodnij termin), przygotuj drewno do pomiaru (drewno długie pozostaw przy pniu, drewno pocięte ułóż w stosy) i pomóż w jego przeprowadzeniu. Nie ma żadnych przeszkód, aby świadectwo legalności pozyskania drewna nie mogło być wydane bezpośrednio po o cechowaniu drewna.

◆ Piotr Skolud

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
w Warszawie